

Rijksoverheid

Toerisme van en naar Nederland &
COVID-19

Presentatie voor BWO toerisme
29/5/2020

1

Inhoud

- Ontwikkelingen toerisme NL in 3 stromen
- Huidig beleid & EASA-lijst
- Toerisme in de zomer: wat is er al besloten, welke vragen moeten worden beantwoord?
- Beheersen drukte binnen Nederland
- Nederlanders naar het buitenland
- Buitenlanders naar Nederland
- Wederkerigheid?
- Samenvatting: maatregelen toerisme in de zomer

Ontwikkelingen toerisme NL in 3 stromen

Urgentie

- In de routekaart is toerisme nog niet benoemd in fase 3 en 4. Bij uitblijven van maatregelen komen alle vormen van toerisme weer op gang.
- Er bestaat een grote wens tot perspectief: men wil weten of een vakantie geboekt kan worden, belangrijk voor welzijn.
- Er zijn zorgen bij gemeenten (m.n. Amsterdam) over effect toeristenstroom op OV en Openbare Ruimte.
- Een internationaal gecoördineerde aanpak is het effectiefst, maar vergt tijd. Hierbij onderscheid tussen EU-lidstaten, EFTA en VK versus ontraden van reizen naar landen daarbuiten

	Nederland naar buitenland	Buitenland naar Nederland	Binnen Nederland
Cijfers	Circa 85% van de Nederlanders gaat in een normaal jaar op vakantie waarvan 75% naar het buitenland. Grofweg de helft hiervan reist met het vliegtuig.	In 2018 verbleven bijna 19 mln buitenlandse gasten (47 mln nachten) in logies accommodaties in Nederland. In Amsterdam verbleven ruim 9,7 mln verblijfsbezoekers (grotendeel buitenlands) en 4,2 mln internationale dagtoeristen.	Nederlanders gingen in 2018 18,1 mln keer op vakantie in eigen land (102 mln overnachtingen)
Beleid	BZ geeft nu code oranje (alleen noodzakelijke reizen) voor de hele wereld af. Landen als Griekenland en Portugal willen begin juni toerisme weer op gaan starten. Aanbieders als Transavia, Easyjet en Corendon willen hier op inspelen.	In het buitenland wordt reizen naar Nederland nu afgeraden tot en met 15 juni. Er is een inreisverbod voor reizigers van buiten Schengen/EU/VK. Binnen EU en met grensregio's vindt er coördinatie plaats.	Huidig beleid is ontmoedigen van bovenregionaal toerisme om drukpunten te voorkomen in openbare ruimte en OV. De uitdagingen nemen toe met het verloop van de routekaart.

Huidige beleid & EASA-lijst

Inreisverbod non-EU en thuisquarantaine voor vliegverkeer vanuit hoog-risico-gebieden in EU

- Tot 15 juni geldt in Nederland een inreisverbod voor niet-Schengen/EU/VK burgers.
- Aan reizigers vanaf luchthavens in hoog-risico gebieden (dus ook binnen Schengen/EU/VK) geeft Nederland een dringend advies tot 14 dagen thuisquarantaine. Hiervoor hanteert Nederland de EASA lijst. Op deze lijst staan op dit moment vrijwel alle luchthavens in het VK. Daarnaast moeten deze inkomende reizigers een gezondheidsverklaring invullen.
- Conform aanwijzing aan de veiligheidsregio's wordt steekproefsgewijs op luchthavens gecontroleerd of reizigers deze verklaring hebben ingevuld en of ze hebben begrepen dat ze twee weken in thuisquarantaine moeten indien ze uit een hoog-risicogebied komen.

Toerisme in de zomer: wat is er al besloten, welke vragen moeten worden beantwoord?

Al besloten

1. **Binnenlands toerisme is mogelijk.** Daarbij blijven de huidige maatregelen gelden: houdt 1,5 meter afstand, vermijdt drukte, OV alleen voor noodzakelijke reizen, etc.
2. **Toerisme naar buitenland kan alleen als dat geen onnodige risico's op het gebied van volksgezondheid oplevert.** Hiervoor moet gekeken worden of er per land/gebied een inschatting gemaakt kan worden van de risico's. En uiteraard moet het andere land ons ook willen ontvangen.
3. **Oproep: indien mogelijk, plan vakantie dan buiten de schoolvakanties.**

Welke vragen moeten worden beantwoord?

1. **Welke maatregelen moeten er voor beheersen in drukte binnenland worden getroffen?** (Sheet 6)
2. **Nederlanders naar buitenland:** hoe komen we tot een lijst om te bepalen waarheen Nederlanders kunnen reizen zonder onnodig risico op verspreiding van het virus? Wat doen we als een Nederlander terugkeert uit een risico-gebied? (Sheet 7)
3. **Buitenlanders naar Nederland:** hoe bepalen we uit welke landen naar Nederland mag worden gereisd? Is wederkerigheid een optie voor inkomende toeristen? (Sheet 8 + 9)

Beheersen drukte binnen Nederland

Drukke in binnenland is hoe dan ook issue

Of internationaal toerisme wordt toegestaan of niet: de drukte zal bij toeristische plekken toenemen, het zij door binnenlands toerisme, hetzij door buitenlands toerisme. Daarom moeten een aantal maatregelen hoe dan ook worden getroffen, naast de huidige maatregelen en die in de routekaart

Aanvullende maatregelen

Onafhankelijk van het toestaan van inreizen buitenlandse toeristen

1. Geïntensiveerde crowd control op drukke punten (max aantal personen per hotspot) in overleg met veiligheidsregio's en gemeenten.
2. Spreiding van bezoekers met openingstijden, reserveringen en maximaal toegestane aantal bezoekers bij recreatieve gelegenheden.

Onderzoeken in samenhang met inreizen buitenlandse toerisme

1. Afspraken en regulier overleg met buurlanden, samen met betrokkenheid veiligheidsregio's die grenzen aan België en Duitsland.
2. In overleg met gemeenten en veiligheidsregio's: mogelijkheden beperken aantal beschikbare accommodaties om reizen naar toeristische hotspots (bijvoorbeeld centrum Amsterdam) te beperken.

Nederlanders naar het buitenland (en weer terug)

Bepalen lijst van gebieden/landen waarheen veilig gereisd kan worden

- Toerisme naar buitenland kan alleen als dat geen onnodige risico's op het gebied van veiligheid oplevert. Vraag is: hoe kan tot een lijst van gebieden/landen waar het risico op besmetting vergelijkbaar of beter is dan in Nederland worden gekomen?
- Hiervoor zijn verschillende opties. Daarbij heeft aansluiten bij een internationaal vastgestelde lijst de voorkeur.
- Hierbij ligt het voor de hand om in eerste instantie binnen Europa te kijken naar landen waarheen gereisd kan worden, en voorlopig aan te geven dat veilig reizen buiten Europa nog niet kan.

Opties tot vaststellen lijst landen/gebieden waarheen gereisd kan worden (in volgorde van voorkeur)

1. Aansluiting bij een Europees vastgestelde lijst. (10)(2a)
(10)(2a) Dit kan eventueel voortbouwen op de EASA-lijst (die op dit moment alleen voor vliegverkeer geldt), indien er voldoende verbeteringen en uitbreidingen van de lijst kunnen plaatsvinden.

(10)(2a)

3. Zelf nationaal een lijst vaststellen. Indien er geen aansluiting gevonden kan worden bij een internationale lijst, moet er nationaal een lijst worden opgesteld. Het RIVM komt met een ambtelijk advies ten aanzien van de gezondheidsparameters die bij het opstellen van de lijst meegewogen moeten worden. Daarnaast moet ook informatie over het beleid in de betreffende landen worden betrokken – bijvoorbeeld, zijn er maatregelen om ervoor te zorgen dat voldoende afstand wordt gehouden?

Uitvoering en communicatie

Zodra een lijst van landen waarheen gereisd kan worden is vastgesteld, kan BZ dit verwerken in het reisadvies. Reizigers die toch naar een land gaan dat niet als veilig is aangemerkt, worden bij terugkomst dringend geadviseerd tot twee weken thuisquarantaine. Nb: mogelijkheden tot handhaving van thuisquarantaine zijn zeer beperkt. Ook ligt er nog een vraag tav CAS-BES eilanden.

Buitenlanders naar Nederland

Lijst waarvandaan toeristen naar Nederland kunnen reizen zelfde als lijst waar Nederlanders naartoe kunnen reizen

- Om te bepalen uit welke gebieden/landen toeristen naar Nederland kunnen komen, kan dezelfde lijst gebruikt worden als waarheen Nederlanders kunnen reizen (zie vorige sheet). Dus: bij voorkeur een internationaal vastgestelde lijst.
- Afwijken ten opzichte van de lijst waarheen Nederlanders veilig kunnen reizen is moeilijk uitlegbaar, aangezien dezelfde afweging gebaseerd op de risico's ten aanzien van de verspreiding van het virus eraan ten grondslag liggen (voor wederkerigheid, zie volgende sheet).

Aanvullende communicatie over Nederlands beleid richting binnenkomende toeristen nodig

- Aangezien er beperkte mogelijkheden zijn tot het handhaven van het dwingend advies tot thuisquarantaine, zal een belangrijk deel van het mitigerende effect van deze maatregel moeten komen van communicatie naar (potentiële) buitenlandse toeristen. Dit moet zowel gebeuren aan de grens, als in andere landen (vóórdat men op het vliegtuig stapt naar Nederland).
- Daarnaast moet er aan de grens en binnen Nederland veel gecommuniceerd worden over Nederlandse maatregelen, aangezien deze niet uniform zijn over verschillende landen. Bijvoorbeeld 'OV is er alleen voor noodzakelijke reizen' zal niet voor alle inkomende reizigers een intuïtieve gedragsregel zijn. Gebrek aan naleving van deze maatregelen kan een sterk negatief effect hebben op het draagvlak voor deze maatregelen onder de Nederlandse bevolking.

Eerst onderzoeken of heropenen kan binnen EU – pleiten voor verlenging inreisverbod

- Gegeven de genoemde uitdagingen op de vorige en deze sheet, ligt het voor de hand om eerst te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor inkomend en uitgaand toerisme in EU (evt. inclusief Schengen en VK).
- Tegelijkertijd verloopt het inreisverbod van buiten Schengen/EU/VK per 15 juni. Daarom ligt het voor de hand om voorlopig in Europa te pleiten voor een verlenging van het inreisverbod.

Wederkerigheid?

Vraag: kan wederkerigheid de basis zijn voor het voorschrijven van maatregelen aan binnenkomende toeristen?

Bijvoorbeeld: is het mogelijk om twee weken thuisquarantaine op te leggen aan alle reizigers uit het VK, aangezien het VK dit ook vraagt van inkomende reizigers?

Antwoord: maatregelen moeten gebaseerd zijn op gezondheidsrisico's, wederkerigheid is geen juridische basis voor wettelijke maatregelen. Wederkerigheid in communicatie naar inkomende toeristen kan wel, maar levert verwarrende resultaten op in relatie tot lijst met landen waar op basis van COVID-19-risico veilig naartoe gereisd kan worden.

- Inschatting BZ is dat differentiatie in wettelijke maatregelen tussen inkomende toeristen puur op grond van wederkerigheid juridisch niet houdbaar is of in strijd is met EU-recht.
- Differentiatie kan wel in de communicatie die vanuit Nederland aan binnenkomende toeristen wordt afgegeven. Hypothetisch voorbeeld: binnenkomende toeristen uit Engeland worden opgeroepen om thuisquarantaine toe te passen. Om consistentie te behouden, zou dit dan ook gevraagd moeten worden van terugkerende Nederlanders.
- Dit heeft als belangrijk nadeel dat de communicatie over waarheen en waarvandaan gereisd mag worden niet meer in alle gevallen aansluit bij de lijst met landen met een COVID-19-risico dat hoger ligt dan in Nederland. Hypothetisch voorbeeld: het risico op besmetting met het virus in het VK is laag. Desondanks wordt van alle reizigers uit het VK gevraagd om twee weken in thuisquarantaine te gaan, omdat dit daar ook een maatregel is.

(10)(2a)

Samenvattend: maatregelen toerisme in de zomer

Risicoprofiel land	1. Epidemiologisch beeld ander land vergelijkbaar met of beter dan Nederland	2. Epidemiologisch beeld ander land slechter dan Nederland
Communicatie naar NLse toeristen	Ga verstandig op vakantie naar dit land, houd u aan lokale maatregelen en handel in geest van de Nederlandse maatregelen (houd afstand, vermijd drukte, etc.). Indien u klachten ontwikkelt, laat u testen voor terugkomst. Vermijd drukke locaties.	Ga hier alleen heen voor strikt noodzakelijke reizen. Bij terugkomst moet u twee weken in thuisquarantaine. Je bent mogelijk in het betreffende buitenland niet verzekerd met als risico hoge (zorg)kosten.
Communicatie naar buitenlandse toeristen	U bent welkom in Nederland, mits u gezond bent en zich aan de maatregelen houdt.	U bent in Nederland alleen welkom voor een strikt noodzakelijke reis en moet eerst twee weken in zelfquarantaine gaan.
Reisadvies BZ	Groen/geel (of oranje/rood, indien op basis van een ander risico dan COVID-19 de situatie in het land dusdanig is dat niet-noodzakelijke reizen worden afgeraden). Nog onderzoeken: hoe dit samenhangt met verzekering.	Oranje (of rood, indien op basis van een ander risico dan COVID-19 de situatie in het land dusdanig is dat alle reizen worden ontraden)
Vragen/voorwaarden binnenkomst	Reiziger zelf geeft een verklaring af geen klachten te hebben gehad de afgelopen 24 uur.	Dringend advies tot zelfquarantaine van twee weken voor zowel inkomende toeristen als terugkerende Nederlanders.